

สรุป

คำพิพากษาฎีกาที่เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๕๒๑๕/๒๕๕๘

พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด

ผู้ร้อง

นายสุนันท์ เจนจบ

ผู้คัดค้านที่ ๑

นายสุพจน์ ทองวิลัยหรือทองวิล

ผู้คัดค้านที่ ๒

นายสันติ จงสกุล

ผู้คัดค้านที่ ๓

นายจาตุรงค์ แดนพระจันทร์

ผู้คัดค้านที่ ๔

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๕๒ มาตรา ๕๑

คดีนี้ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า ผู้คัดค้านที่ ๑ และ ที่ ๒ มีพฤติการณ์เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด อันเป็นความผิดมูลฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งผู้ร้องได้ฟ้องผู้คัดค้านที่ ๑ และที่ ๒ ต่อศาลอาญาธนบุรีแล้ว ผู้คัดค้านที่ ๑ ให้การรับสารภาพ ส่วนผู้คัดค้านที่ ๒ หลบหนี ศาลอาญาธนบุรีได้มีคำพิพากษาลงโทษผู้คัดค้านที่ ๑ ตามคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๗๕๖๔/๒๕๕๖ ต่อมาคณะกรรมการธุรกรรม สำนักงาน ปปง. มีคำสั่งยึดและ/หรืออายัดทรัพย์สินของผู้คัดค้านที่ ๑ และที่ ๒ รวมมูลค่า ๘๔,๔๖๓,๖๐๒.๒๗ บาท และผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ทรัพย์สินดังกล่าวตกเป็นของแผ่นดิน ตามคดีหมายเลขดำที่ พ. ๗/๒๕๕๔ หลังจากนั้นคณะกรรมการธุรกรรมมีมติให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้คัดค้านที่ ๑ และที่ ๒ กับพวกอีกรวม ๓๖ รายการ รวมมูลค่า ๑๙,๘๙๐,๖๖๑.๘๗ บาท ซึ่งผู้ร้องพิจารณาพยานหลักฐานเป็นที่เชื่อได้ว่าทรัพย์สินดังกล่าวได้มาจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด อันเป็นความผิดมูลฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๕๒ ขอให้คำสั่งให้ทรัพย์สินทั้ง ๓๖ รายการ มูลค่า ๑๙,๘๙๐,๖๖๑.๘๗ บาท ตามบัญชีทรัพย์สินพร้อมดอกผลที่เกิดขึ้นอันเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตกเป็นของแผ่นดิน ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน มาตรา ๕๑

ศาลชั้นต้นนัดไต่สวนและประกาศตามกฎหมายแล้ว

ผู้คัดค้านที่ ๑ ยื่นคำคัดค้านว่าได้รับทรัพย์สินมาก่อนพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ ใช้บังคับ ไม่มีบทบัญญัติให้มีผลย้อนหลัง จะนำไปบังคับให้มีผลย้อนหลังหรือในทางที่เป็นโทษไม่ได้ กฎหมายจะบังคับย้อนหลังได้ในทางที่เป็นคุณเท่านั้น ผู้คัดค้านที่ ๑ ได้ทรัพย์สินมาโดยสุจริต ไม่เคยมีประวัติเกี่ยวข้องกับผู้ค้ายาเสพติด ขอให้ยกคำร้อง

ผู้คัดค้านที่ ๒ ถึงที่ ๔ ยื่นคำคัดค้านว่า ทรัพย์สินที่ผู้ร้องขอให้ตกเป็นของแผ่นดินเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้คัดค้านที่ ๒ ถึงที่ ๔ และมีใช้ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามความผิดมูลฐาน ขอให้ยกคำร้อง

ศาลชั้นต้นไต่สวนและมีคำสั่งให้ทรัพย์สินของผู้คัดค้านทั้งสี่ตามบัญชีทรัพย์สินเอกสารหมายเลข ร. ๑๒๑ พร้อมดอกผลตกเป็นของแผ่นดิน คำอุทธรณ์ในส่วนของผู้คัดค้านทั้งสี่ให้เป็นพับ

ผู้คัดค้านที่ ๑ ถึงที่ ๓ อุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน คำอุทธรณ์ในชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ

ผู้คัดค้านที่ ๑ อุทธรณ์

ศาลฎีกาคดีปกครองตรวจสำนวนประชุมปรึกษาแล้ว มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของผู้คัดค้านที่ ๑ ประเด็นแรกว่า ทรัพย์สินที่ขอให้ยึดได้มาก่อนพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกาศใช้บังคับ จะนำพระราชบัญญัติดังกล่าวมาใช้บังคับให้มีผลย้อนหลังมิได้นั้น

ศาลฎีกาพิเคราะห์แล้ว เห็นว่า เป็นฎีกาในปัญหาข้อกฎหมายซึ่งเคยมีคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๖๐๒/๒๕๕๐^๑ วินิจฉัยข้อกฎหมายดังกล่าวมาแล้วว่ามีผลใช้บังคับย้อนหลังได้

ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของผู้คัดค้านที่ ๑ ประเด็นที่สองมีว่า ทรัพย์สินของผู้คัดค้านที่ ๑ ที่ผู้ร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ตกเป็นของแผ่นดินไม่ใช่ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดนั้น

ศาลฎีกาพิเคราะห์แล้วเห็นว่า ฎีกาของผู้คัดค้านที่ ๑ เป็นฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงที่ศาลอุทธรณ์ได้วินิจฉัยไว้แล้วว่า ผู้คัดค้านที่ ๑ มีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้กระทำความผิดฐานฟอกเงิน กรณีจึงต้องด้วยบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕๑ วรรคสอง ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าทรัพย์สินของผู้คัดค้านที่ ๑ ที่ถูกยึดไว้เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด ผู้คัดค้านที่ ๑ มีภาระการพิสูจน์เพื่อหักล้างข้อสันนิษฐานดังกล่าว คดีนี้ผู้คัดค้านที่ ๑ นำสืบโดยอ้างตนเองเข้าเบิกความเพียงลอยๆ เกี่ยวกับการได้มาซึ่งทรัพย์สิน โดยไม่มีพยานหลักฐานอื่นสนับสนุน พยานหลักฐานของผู้คัดค้านที่ ๑ ที่นำสืบมาจึงไม่สามารถพิสูจน์หักล้างข้อสันนิษฐานได้ว่า ทรัพย์สินที่ถูกยึดไม่ใช่ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด แม้ผู้คัดค้านที่ ๑ จะโต้แย้งว่าได้ทรัพย์สินนั้นมาก่อนที่จะถูกฟ้องว่ากระทำความผิดฐานฟอกเงินนั้น แต่ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔๙ กำหนดไว้ เป็นมาตรการบังคับคดีแก่ทรัพย์สินในทางแพ่ง โดยมีพิกัดต้องคำนึงว่าทรัพย์สินนั้นผู้เป็นเจ้าของหรือผู้รับโอนทรัพย์สินจะได้ทรัพย์สินนั้นมาก่อนที่ผู้คัดค้านที่ ๑ กับพวกจะถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดฐานฟอกเงินหรือไม่ ประกอบกับมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวก็ได้ให้คำนิยามศัพท์คำว่า “ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด หมายความว่า (๑) เงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำซึ่งเป็นความผิดมูลฐานฟอกเงิน... ทั้งนี้ ไม่ว่าจะทรัพย์สินตาม (๑) (๒) (๓) จะมีการจำหน่าย จ่าย โอน หรือเปลี่ยนแปลงไปกี่ครั้งและไม่ว่าจะอยู่ในความครอบครองของบุคคลใดโอนไปเป็นของบุคคลใดหรือปรากฏหลักฐานทางทะเบียนว่าเป็นของบุคคลใด” เมื่อผู้คัดค้านที่ ๑ ไม่อาจนำสืบหักล้างข้อสันนิษฐานของกฎหมายดังที่วินิจฉัยแล้วข้างต้น แม้ทรัพย์สินที่ถูกศาลชั้นต้นสั่งให้ตกเป็นของแผ่นดินจะปรากฏหลักฐานทางทะเบียนว่าได้มาก่อนเดือนสิงหาคม ๒๕๔๒ อันเป็นช่วงเวลาที่ผู้คัดค้านที่ ๑ กับพวกถูกฟ้องว่ากระทำความผิดฐานฟอกเงิน กรณีที่ยังต้องถือว่าทรัพย์สินตามคำร้องที่ถูกยึดนั้นเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดมูลฐานอยู่นั้นเอง

ศาลฎีกาเห็นว่าประเด็นปัญหาดังกล่าวนี้นศาลอุทธรณ์ได้วินิจฉัยไว้ถูกต้องและชอบด้วยเหตุผลแล้ว ศาลฎีกาจึงไม่รับคดีไว้พิจารณาพิพากษา ตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง

จึงมีคำสั่งให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความศาลฎีกา คืนค่าธรรมเนียมศาลชั้นฎีกาทั้งหมดให้แก่ผู้คัดค้านที่ ๑ ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกานอกจากที่สั่งคืนให้เป็นพับ

^๑ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๖๐๒/๒๕๕๐ คดีร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินตาม พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ๖ มิใช่คดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญาตามความหมายของ ป.วิ.อ. มาตรา ๔๖ พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ๖ เป็นกฎหมายที่กำหนดความผิดเกี่ยวกับการฟอกเงินซึ่งมีทั้งโทษทางอาญาและมาตรการทางแพ่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินในกรณีที่ศาลเชื่อว่าทรัพย์สินตามคำร้องเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดมูลฐาน โดยมีต้องคำนึงถึงว่าทรัพย์สินนั้นผู้เป็นเจ้าของหรือผู้รับโอนทรัพย์สินจะได้มาก่อนพระราชบัญญัติดังกล่าวมีผลใช้บังคับหรือไม่ เพราะมาตรการดังกล่าวมิใช่โทษทางอาญา จึงมีผลใช้บังคับย้อนหลังได้ตามนัยคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๔๐-๔๑/๒๕๕๖